bilimger.kz

Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: ***KZ45VPY00102718***

2020

БӨЛІМ: ГЕОГРАФИЯ

Халық санағы

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
19.02.2020	https://bilimger.kz/69258/

Ұзақ мерзімді жоспардың тарауы: **IV бөлім.Әлеуметтік география** **4.1. Халық географиясы**		**Мектеп: М.Әуезов атындағы мектеп гимназиясы**	
Күні: 4.02.2020ж		**Мұғалімнің аты-жөні: Дандибаева Бақыт Жаңабайқызы, Төлепберген Айсұлу**	
Сынып: 8 «Д»		**Қатысқандар:**	**Қатыспағандар:**
Сабақтыңтақырыбы	Халық санағы		
Осы сабақтақолжеткізілетіноқумақсаттары (оқубағдарламасынасәйкес)	**8.4.1.1 халық санының анықтау әдістерін түсіндіреді**		
Сабақтыңмақсаты	**Халық саны қалай жүргізіледі және не үшін анықтаудың жолдарын білу**		
Бағалаукритерийі	ü Халықсанынәркезеңде, қайжердежүргізілумақсатынбіледі ü Халықсанағыжүргізусебебінтүсіндіреалады.		
Тілдікмақсаттар	Демография, ағымдағысанақ, ағымдықбағалау. Демография (грекше ....- халық)- белгілібір ...., ..., ... Этникалықтоптыңсанын, құрамы мен құрылымын, аумаққа ...., өсу не .... жағдайларынзерттейтінәлуметтік .... саласы .		
Құндылықтарға баулу	Патриотизм ,өзара құрмет,ынтымақтастық, ашықтық.		
Пәнаралықбайланыс	Математика -халықсанағынанықтау; Тарихи-тарихи деректерденмәліметтералады. Осы пәндер бойынша алған білімдерін қолдана алады.		
Алдыңғы білім	Нәсіл,ұлт, халықсөздерінеанықтамабереалады.		

<table>
<tr><td colspan="3">Сабақбарысы</td></tr>
<tr><td>Сабақтыңжоспарланғанкезеңдері</td><td>Сабақтағыжоспарланғанжаттығутүрлері</td><td>Ресурстар</td></tr>
<tr><td>Сабақтың басы10 мин
2 мин

5 мин

3 мин</td><td>Ұйымдастыру кезеңі:Оқушылармен амандасу, түгендеу. Сабаққа дайындығын тексеру және сыныпта жағымды көңіл күй қалыптастыру.
«Молекула» жаттығуы. Қатысушылар атомдар секілді қозғалыста болады. Жүргізуші белгілі бір санды айтқанда, атомдар молекула құрайды. Мысалы, «үш», «төрт» дегенде, үш адам бір-бірінің қолынан ұстап, 3-4 атомнан тұратын молекула құрайды. Соңында сол бойынша топқа бөлінеді.
Үй тапсырмасын сұрау. (С.Ж) «Ашық микрофон» әдісі арқылы, үй жұмысының дайындығын тексеру. Бұл әдістің негізгі мақсаты,оқушыны жылдам әрі тұжырымды ойлауға дағдыландыру. Тиімділігі: Құнды ой жинақтап, ойын ашық айтады.
v Географиялық қабықтағы ырғақтылық дегеніміз не?
v Ырғақтылықтың қандай түрлері бар?
v Географиялық белдеу дегеніміз не?
v Географиялық қабықта зат және энеогия алмасудың қандай түрлері жүреді?
Жаңа сабаққа ену: Оқушыларға оқу мақсатымен сабақ мақсатын түсіндірем. Оқу критерилерімен таныстырамын.
Алдыңғы білім:
Нәсіл,ұлт,халық деген кімдер, бір-бірінен не айырмашылығы бар?

БББ кестесі
<table><tr><td>Білем</td><td>Білдім</td><td>Білгім келеді</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>

Оқушылардың өздерінің қазіргі
білім деңгейін, оларда қандай олқылықтар бар екенін анықтауға, өз оқуының табысты болуын қамтамассыз ету мақсатында жоспарлауға және зерттеуден кейін қандай да ақпарат зерделенгенін талдауға арналған стратегия.Бұл әдіс білімге негізделеді және командалық жұмыс пен қарым-қатынас жасаудың дағдыларын дамытады.</td><td>Кесте,стикер</td></tr>
</table>

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

<table>
<tr>
<td>Сабақтың ортасы 22 мин

2 мин

10 мин

10 мин</td>
<td>Мұғалімнің кіріспе сөзі:
География мұғалімі: Халық санағы дегеніміз- жалпы ақпарат жинақтау, қорытындылау , бағалау, талдау және баспа бетіне шығару. Баспа бетіне шығарудың екінші жолы- демографиялық , экономикалық және әлеуметтік жағын анықтай келе, сол уақыттағы мемлекеттің немесе аймақтың (облыс,село)халық санымен байланыстыра алу. Белгілі бір аумақта тарихи тұрғыда қалыптасқан халық пен елді мекендердің құрамы және орналасуын, демографиялық үрдістермен әлеуметтік экономикалық жағдайлар арасындағы қарым қатынасты демография зерттейді.
Орыс тілі мұғалімі:
«Учитывая ряд организационных и инструктивных моментов, связанных с подготовкой и проведением национальной переписи, принято решение о проведении национальной переписи населения Республики Казахстан в начале 2020 года», — говорится в сообщении ведомства.
При этом уточняется, что согласно международной методологии наиболее оптимальными сроками проведения переписей являются периоды года с наименьшей мобильностью населения, то есть осенне-зимний сезон.
«Данный период обеспечивает максимальные шансы на наиболее успешное проведение переписи с точки зрения охвата населения и качества собираемых данных. В этой связи в 2020 году наиболее приемлемыми сроками проведения переписи являются февраль-март», — отметили в пресс-службе комитета, уточнив, что более вероятен период с 5 февраля по 5 марта 2020 года.

(Т.Ж)Демография (грекше ....- халық)- белгілібір ...., ..., ... Этникалықтоптыңсанын, құрамы мен құрылымын, аумаққа ...., өсуне .... жағдайларынзерттейтінәлуметтік .... саласы

Ал оқушылар Қазақстанда 2020 жылдың қазан айында халық санағы өтеді. Сол санақ қалай өтеді және санақ кезінде қалай дұрыс жауап беру керектігі жайында сендермен сауалнама жүргізгелі отырмыз.
-мекен-жай — адрес
-баспана жағдайы — жилищные условия
-этно-мәденисипат — этнокультурный характер
-білім мен сауат — знание и грамотность
-көші-қон — миграция
-неке — брак
-туу — рождение
-жұмыспен қамтылу — занятость

«Джигсо» әдісі арқылы мәтінді бөліп оқу. (Т.Ж)
Бұл әдістің мақсаты баланың сыни ойлау қабілетін арттырып , сөйлеу және тыңдау дағдыларын дамытуды қамтамассыз етеді.
I топ-Халық санағының жүргізілу реттілігі
-Халық санын анықтаудың негізгі тәсілдері
II топ- Қазақстандағы халық санағы қанша жылда   өтіп тұрады.
-Дамушы елдерде халық санынан
ауытқушылық неге байланысты қалыптасты
III топ- Соңғы халық санағының нәтижелері жыл   сайынғы өзгерістерді ескере отырып, қанша адам қосылғанын анықтау арқылы есептеңдер.
Дескриптор
— Халық санағы қалай жүргізілетінін және оның себептерін түсіндіре біледі
— Халық санғы әр кезеңде, қалай жүргізілгенін анықтайды
«Сиқырлы қалпақ»(Ж)ойыны арқылы жаңатақырып бойынша алған білімдерінен әр бала сұрақтар дайындап, сол сұрақтарды араластырамын, оқушылар бір- бір сұрақтан қайта таңдап алады.
Бұл жұмыстың барысында әрбір оқушы өз деңгейінде тапсырмаларға жауап береді.   Дифференцияциялық тапсырмалар ол әрбір оқушының бейімділіктерін айқындауға, қызығушылығын арттырып, қабілетін дамытуға қолайлы жағдайлар жасау.</td>
<td>Таратпа материал</td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтыңсоңы
4 мин

1 мин

1 мин

2 мин</td>
<td>Бекіту: «Гео диктант»
ü Қазақстандағы алғашқы халық санағы ....жүргізілген?
ü Халықтың ұдайы өсуін......... ғылымы зерттейді?
ü Халық санын реттеу мақсатында .... жүргізіледі?
ü Сыртқы ерекшеліктеріне қарай халықтар .... бөлінеді.
ü Халық саны .... арқылы анықталады.
ü Демография ....деген мағынаны береді.
Кері байланыс
-Балалардың әрекетіне қарай ауызша кері байланыс жүреді.
-БББ кестесі
<table><tr><td>Білем</td><td>Білдім</td><td>Білгім келеді</td></tr><tr><td>ü</td><td>ü</td><td>ü</td></tr></table>
Үйге тапсырма:«Дүние жүзіндегі халық саны ең аз елдер» атты графиктер құрастырыңдар.

Рефлексия:«Рефлексия пирамидасы», «Екі жұлдыз, бір тілек»</td>
<td>Кесте, стикер</td>
</tr>
</table>

Саралау – Сізқандайтәсілменкөбірекқолдаукөрсетпексіз? Сізбасқаларға қарағанда қабілетті оқушыларғақандайтапсырмалар бересіз?	**Бағалау – Сізоқушылардыңматериалдыигерудеңгейінқалайтексерудіжоспарлапотырсыз?**	**Денсаулықжәнеқауіпсіздіктехникасынсақтау**
“Ашық микрафон” әдісі Әрбір оқушы құнды ой жинақтап, ойын ашық айтады. Диалогтық саралау қалыптасады. “Джигсо” әдісі мәтінмен жұмыс , оқушылар топпен ортақ тапсырма орындай отырып, өз деңгейіне байланысты жауап іздейді. Бұл тұста саралаудың топтау және қолдау тәсілі қалыптасады. Яғни, көпірше туындайды. “Гео диктант” оқушыға жеке қолдау көрсету арқылы саралау	-Балалардың әрекетіне қарай ауызша кері байланыс жүреді. -БББ кестесі. -«Рефлексия пирамидасы» арқылы оқушы өзін-өзі бағалау — «Екі жұлдыз, бір тілек» әдісі арқылы өзара бағалау.	Топтық жұмыс кезінде бірін-бірінің ойын сыйлап, құрметпен қарауға тірбиелеу. Іс-қозғалыс кезінде денсаулықты сақтау.

Сабақбойынша рефлексия *Сабақмақсаттарынемесеоқумақсаттарышынайы, қолжетімдіболдыма? Барлықоқушылароқумақсатынақолжеткізді ме?Егер оқушылар оқу мақсатына жетпеген болса, неліктен деп ойлайсыз?Сабақта саралау дұрыс жүргізілді ме? Сабақ кезеңдерінде уақытты тиімді пайдаландыңыз ба? Сабақ жоспарынан ауытқулар болды ма және неліктен?*	

Жалпы бағалау

Сабақта ең жақсы өткен екі нәрсе (оқыту мен оқуға қатысты)?
1:

2:

Сабақтың бұдан да жақсы өтуіне не оң ықпал етер еді (оқыту мен оқуға қатысты)?
1:

2:

Осы сабақтың барысында мен сынып туралы немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/ қиыншылықтары туралы нені анықтадым, келесі сабақтарда не нәрсеге назар аудару қажет?

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.